

# Bornholm: Status for fremdriften i implementeringen af partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling

<b>Tema 1. Uddannelse og arbejdskraftudbud</b>				
Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>1</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (✓)	Bemærkninger
<b>1. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser styrkes.</b> Vækstforum vil bidrage til at understøtte de allerede igangsatte og planlagte initiativer på uddannelsesområdet, herunder bl.a. etableringen af mentorordninger, som vil bidrage til at gøre en særlig indsats for de af øens unge, der er i risiko for at falde ud af uddannelsessystemet, fx unge med lav uddannelsesmotivation eller unge fra familier uden tradition for uddannelse.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vækstforum udformer rammer for en indsats på området, der kan søges i fællesskab af de relevante parter</li> </ul>	Deltagerne i processen er: <ul style="list-style-type: none"> <li>• UU Bornholm projekt "Ungdomsuddannelse til alle"</li> <li>• Bornholms Erhvervsskole</li> <li>• Bornholms Sundheds- og sygeplejeskole</li> <li>• Bornholms Gymnasium</li> <li>• VUC Bornholm</li> <li>• Højvangseminariet på Bornholm</li> </ul>
<b>2. Omfanget af erhvervsrettede uddannelsesstilbud skal øges.</b> Vækstforum vil i samarbejde med det regionale beskæftigelsesråd og regeringen kortlægge behovet for at styrke øens kompetencer i forhold til uddannelsesudbuddet og virksomhedernes efterspørgsel. Som opfølgning herpå vil vækstforum igangsætte udviklingsprojekter, der kan understøtte udviklingen af nye uddannelsesstilbud målrettet øens erhvervsmæssige behov, fx i tilknytning til de erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner samt de nye professionshøjskoler.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Et system til overvågning og analyse af udvikling på det bornholmske arbejdsmarked er under udvikling</li> <li>• Afventer resultater før der træffes beslutning om strategi</li> </ul>	Deltagerne i processen er: <ul style="list-style-type: none"> <li>• det regionale beskæftigelsesråd</li> <li>• Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland</li> <li>• Bornholms Vækstforum</li> <li>• Center for Regional- og Turismedforskning</li> <li>• Bornholms Erhvervsskole</li> <li>• Bornholms Akademi</li> <li>• Bornholms Sundheds- og sygeplejeskole</li> <li>• de to professionshøjskoler i Region Hovedstaden</li> </ul>
<b>3. Indsats for flere praktikpladser.</b> Vækstforum vil tage initiativ til at igangsætte projekter, der via samarbejde mellem erhvervsrettede og videregående uddannelsesinstitutioner og virksomheder sikrer, at flere studerende kommer i praktik i øens virksomheder. Projekterne skal udvikles i et samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vækstforum udformer rammer for en indsats på området, som kan søges af de relevante parter</li> </ul>	Deltagerne i processen er: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bornholms Erhvervsskole</li> <li>• UU Bornholm</li> <li>• arbejdsklyngergrupper under Vækstforum</li> </ul>
<b>4. Styrkelse af undervisnings- og videnmiljøer inden for de videregående uddannelser.</b> Der etableres en dialog mellem Bornholms Vækstforum og uddannelsesinstitutionerne om behovet for og udviklingen af nye grunduddannelser samt tilbud om efter- og videreuddannelse rettet mod regionens særlige vækstpotentialer og efterspørgsel efter medarbejdere og kompetencer. Samarbejdet med vækstforum, herunder virksomheder og forsknings- og videninstitutioner kan være relevant i relation til institutionernes udviklingskontrakter. Uddannelsesinstitutioner der udbyder professionsuddannelser i Region Hovedstaden kan inddrages i samarbejdet. Vækstforum vil i tilknytning hertil gøre en særlig indsats for at få flere unge til at tage en videregående uddannelse med henblik på at understøtte den nationale målsætning herom.	Løbende proces	Midler er tilvejebragt regionalt (0,1 mio. kr.)  Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Se under Dialogforum. Bornholms Akademi gennemfører feasibility study om bacheloruddannelse inden turismeområdet</li> <li>• Center for Regional- og turismedforskning arbejder på udvikling af en master indenfor innovationsledelse</li> <li>• Dialog om professionshøjskolernes udbud på Bornholm i regi af Bornholms Akademi</li> </ul>	Deltagerne i processen er: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bornholms Akademi</li> <li>• Center for Regional- og turismedforskning</li> <li>• Professionshøjskolerne i Region Hovedstaden</li> <li>• Undervisningsministeriet</li> <li>• Bornholms Regionskommune</li> </ul>
<b>5. Samarbejde om den regionale udmøntning af nationale uddannelsesindsatser.</b> Vækstforum kan fx være høringspart ved relevant ny lovgivning eller i forbindelse med væsentlige ændringer i den regionale uddannelsesstruktur, eller vækstforum kan inddrages som samarbejdspartner i forbindelse med styrkelsen af uddannelsesmiljøer, udvikling af nye uddannelser og videncenterfunktioner på de kommende professionshøjskoler. Regeringen er endvidere interesseret i at modtage forslag fra Vækstforum til lovgivningsmæssige ændringer som kan være med til at styrke implementeringen af denne aftales mål. Endelig kan vækstforum i relation til erhvervsudviklingsstrategien bidrage med input til udviklingen af øens uddannelsesstilbud.	Løbende proces	Ej relevant	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vækstforum afventer at blive reel høringspart ved lovforslag på uddannelsesområdet - især vedr. de erhvervsrettede uddannelses og efter- og videreuddannelsesområdet</li> <li>✓ UVM har i efteråret 2007 afholdt dialogmøder med professionshøjskolerne i Region Hovedstaden bl.a. om inddragelse af vækstforum i forhold til udmøntningen af udviklingsplanernes mål om regional udbudsdækning af videregående uddannelser. Opfølgning i de kommende udviklingskontrakter for professionshøjskolerne i efteråret 2008.</li> </ul>	Deltagerne i processen er: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Undervisningsministeriet</li> </ul>
<b>6. Efter- og videreuddannelsesstilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering.</b> Øens kompetenceniveau skal højnes gennem velfærdsaftalens målsætning om at styrke samarbejdet mellem AMU-systemet og den forberedende voksen- og efteruddannelsesindsats samt gennem en styrket vejlednings- og rådgivningsindsats overfor især små og mellemstore virksomheder. Bornholms Vækstforum vil i den forbindelse målrette den regionale indsats mod målsætningerne for et markant løft i læse-, skrive- og regneindsatsen for voksne, flere voksenlærlinge samt en styrkelse af den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse.	Der arbejdes videre med initiativet i ændret form	Midler er tilvejebragt regionalt  Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kompetencecenter Bornholm afsluttet som projekt</li> <li>• I 2008 oprettes voksenvejledningsnetværk</li> <li>• Afventer ansøgning om Uddannelsespartner Bornholm</li> </ul>	Uddannelsespartner Bornholm, der består af følgende partnere: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bornholms Erhvervsskole</li> <li>• Bornholms Erhvervscenter</li> <li>• VUC Bornholm</li> <li>• Bornholms Sundheds- og sygeplejeskole</li> <li>• Bornholms Akademi</li> <li>• Forhåbentligt Jobcenter Bornholm</li> </ul>

<sup>1</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.

<p><b>7. Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken.</b>  Vækstforum vil samarbejde med det regionale beskæftigelsesråd og uddannelsesinstitutioner på øen om at kortlægge og følge virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft og efteruddannelse på kort og langt sigt. Bornholm indgår som dansk case i et flerårigt OECD-projekt, der netop har til formål at analysere sammenhængen mellem erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken. Analysen vil gøre det muligt at sammenligne indsatserne på de tre områder i en række deltagende lande.</p>	<p>Der arbejdes videre med initiativet i uændret form</p>	<p>Midler er tilvejebragt såvel regionalt som nationalt   (0,15 mio. kr. fra regionen, 0,3 mio. kr. fra staten)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• OECD rapport afleveres. Der træffes beslutning om opfølgning på OECD rapport. På vækstforums møde i juni 08 afrapporteres samtidig med at der bliver afholdt en speciel temadag med bl.a. Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland OECD rapport afleveres</li> <li>✓ Der er indgået en samarbejdsaftale mellem de 6 vækstforasekretariater, de 6 beskæftigelsesregioner, Arbejds- markedsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen om udvikling af en fælles model til overvågning af det regionale arbejdsmarked og erhvervslivet.</li> <li>✓ Alle 12 parter har givet tilsagn til Center for Regional- og Turismeforskning (CRT) om støtte til udvikling af modellen SAM-K og LINE og har opnået forskerautorisation hos Danmarks Statistik (forudsætning for at bruge modellen)</li> <li>• CRT færdigudvikler modellen</li> <li>• Der afholdes seminar om anvendelse af modellen</li> <li>• Modellen tages i brug af de 12 aktører i løbet af 1. halvår 2008</li> </ul>	<p>Deltagerne i processen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Det regionale beskæftigelsesråd</li> <li>• Det Lokale Beskæftigelsesråd</li> <li>• Beskæftigelsesudvalget (BRK)</li> <li>• Bornholms Vækstforum</li> <li>• KLyngearbejdsgrupperne</li> <li>• Center for Regional- og Turismeforskning</li> <li>• Bornholms Erhvervsskole</li> <li>• Bornholms Akademi og Bornholms Erhvervscenter</li> </ul> <p>Den fælles overvågningsmodel vil bidrage til at styrke den regionale koordination af erhvervs- og beskæftigelsespolitikken. Modellen bygger på Danmarks Statistiks registeroplysninger om samtlige danske virksomheder og personer og tillader en meget detaljeret og fleksibel aggregering af den erhvervs- og beskæftigelsesmæssige aktivitet i de danske kommuner og regioner. Med den regionaløkonomiske model LINE kan der endvidere foretages fremskrivning af den regionale og lokale udvikling. De regionale og lokale fremskrivninger baseres på de nationale ADAM-fremskrivninger</p>
<p><b>8. Dialogforum for uddannelserne på Bornholm.</b> Bornholms Vækstforum vil støtte op om mulige strukturelle forandringer for at styrke og effektivisere uddannelsesområdet og vil tage initiativ til at konkretisere samarbejdet mellem øens uddannelsesinstitutioner.</p>	<p>Løbende proces</p>	<p>Ej relevant</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Konkret udspil fra Undervisningsministeriet</li> </ul>	<p>Deltagerne i processen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Undervisningsministeriet</li> <li>• Bornholms Regionskommune</li> <li>• Bornholms Akademi</li> <li>• Bornholms Erhvervsskole</li> <li>• Bornholms Sundheds- og sygeplejeskole</li> <li>• Bornholms Gymnasium</li> <li>• VUC Bornholm samt de to professionshøjskoler i Region Hovedstaden</li> </ul>

## Tema 2. Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>2</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (✓)	Bemærkninger
<p><b>9. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen.</b> Som en del af sin resultatkontrakt med staten skal Væksthus Hovedstadsregionen i 2007 bl.a. vejlede mindst 1800 iværksættere og eksisterende virksomheder med vækstambitioner og indgå gensidigt forpligtende samarbejdsaftaler med mindst 15 helt eller delvist offentligt finansierede institutioner pr. 1. september 2007. De kommende resultatkontrakter med Væksthus Hovedstadsregionen vil indeholde mål for den bornholmske filial. Bornholms Vækstforum vil i dialog med Væksthus Hovedstaden og regeringen udvikle og eventuelt medfinansiere aktiviteter og tilbud til en specialiseret iværksætterindsats, jf. nedenfor.</p>	<p>Der arbejdes videre med initiativet i uændret form</p>	<p>Midler er tilvejebragt såvel nationalt som regionalt</p> <p>89,7 mio.kr. i 2008 nationalt til væksthuse</p> <p>4,0 mio. kr. nationalt til Global Entrepreneurship Week</p>	<p>✓ Der er indgået resultatkontrakt for 2008 mellem staten og væksthuse. I kontrakten indgår effektmål, der konkret måler, om væksthuse har bidraget til bedre vækstvilkår i regionen.</p> <p>• Der gennemføres en Global Entrepreneurship Week i uge 47, som væksthuse koordinerer regionalt.</p>	
<p><b>10. Specialiserede rådgivningstilbud.</b> Der etableres specialiserede rådgivningstilbud i tilslutning til Væksthus Hovedstaden. Det drejer sig bl.a. om rådgivning vedrørende eksport og internationalisering, finansiering, design og patent- og varemærkebeskyttelse via henholdsvis Danmarks Eksportråd, Vækstfonden, Dansk Design Center og Patent- og Varemærkestyrelsen, der skal være til rådighed for øens nye og mindre virksomheder via den bornholmske filial af Væksthus Hovedstaden. Desuden vil væksthuse løbende få tilført viden om de nationale forsknings- og innovationsprogrammer, med henblik på at kunne informere virksomhederne herom.</p>	<p>Der arbejdes videre med initiativet i uændret form</p>	<p>Midler er tilvejebragt såvel nationalt som regionalt</p> <p>2,25 mio.kr. årligt nationalt</p> <p>7 mio. kr. årligt nationalt</p>	<p>• Resultatkontrakten mellem staten og Væksthus Hovedstadsregionen</p> <p>✓ Forsknings- og Innovationsstyrelsen har i 2007 gennemført uddannelsesseminar for væksthusemedarbejdere om nationale forsknings- og innovationsprogrammer</p> <p>• Der gennemføres videndelingsseminar mellem FI og væksthusemedarbejdere i 2008</p> <p>✓ Der er i 2007 indgået aftaler om ambassadørordninger i væksthuse med Dansk Design Center, Patent og Varemærke Styrelsen, Danmarks Eksportråd m.fl. der giver adgang til specialiseret rådgivning om de forskellige områder via væksthuse.</p> <p>✓ Der er lanceret en IP-intropakke bl.a. med adgang til medfinansiering af rådgivning om design, patent- og varemærkebeskyttelse via væksthuse</p> <p>✓ Der er etableret en Early Warning ordning i væksthuse med adgang til rådgivning for kriseramte virksomheder</p> <p>• Der indgås i 2008 en samarbejdsaftale mellem væksthuse og miljøstyrelsen om en ambassadørordning der giver adgang til rådgivning om miljøeffektiv teknologi</p>	

<sup>2</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.

<p><b>11. Styrket adgang til kapital.</b> Bornholms Vækstforum vil øge virksomhedernes kendskab til og anvendelse af de eksisterende finansielle instrumenter, så flere virksomheder bliver opmærksomme på hvilke typer kapital, der passer til dem, og hvordan kapital bedst rejses. Vækstforum vil nedsætte en arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. finansielle aktører og den bornholmske filial af Væksthus Hovedstadsregionen, der skal komme med forslag hertil.</p>	<p>Der arbejdes videre med initiativet i uændret form</p>	<p>Midler er tilvejebragt såvel nationalt som regionalt</p> <p>40 mio. kr. årligt nationalt</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projekt i samarbejde med bankområdet på Bornholm</li> <li>• Økonomi- og Erhvervsministeriet er i dialog med regioner ved at undersøge det finansielle og organisatoriske grundlag for et eventuelt JEREMIE-initiativ.</li> <li>✓ Der er indgået aftale med organisationen Connect om adgang til tidlig forretningsudvikling/proof-of-business for nye og mindre virksomheder via væksthuset.</li> <li>✓ Der er indgået en samarbejdsaftale mellem Vækstfonden og væksthuset, der giver virksomhederne adgang til rådgivning om finansiering i væksthuset</li> </ul>	
<p><b>12. Samarbejde om iværksætter- og idéudvikling i uddannelserne.</b> Fremme af iværksætter- og idéudvikling i de regionale uddannelser kan fx udmøntes i forslag til fælles aktiviteter og udviklingsprojekter. Iværksætterakademiet IDEAs arbejde med at etablere regionale netværk med lokale uddannelsesinstitutioner styrkes.</p>	<p>Løbende proces</p>	<p>Midler er tilvejebragt såvel nationalt som regionalt</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bornholms Erhvervsskole har perspektivet med i Young Enterprise og CAMP 2007</li> <li>• Jf. regeringsgrundlaget <i>Mulighedernes samfund</i> udarbejdes en ny strategi og struktur for uddannelse i iværksætter- og innovation og entreprenørskab. Strategien skal være integreret i hele uddannelsessystemet og skal skabe en langsigtet indsats på området i et fællesskab mellem ministerier, uddannelsesinstitutioner, regioner og erhvervsliv.</li> </ul>	
<p><b>13. Vækst via klynger.</b> Bornholms Vækstforum ser et stort potentiale i at fremme erhvervsudviklingen på Bornholm ved en markant satsning på erhvervsklynger og vil medfinansiere et projekt til videreudvikling af de lokale kompetencer inden for de lokaliserede klynger.</p>	<p>Der arbejdes videre med initiativet i uændret form</p>	<p>Midler er tilvejebragt såvel nationalt som regionalt</p> <p>(kr. 2 mio.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Udgivelse og distribution af avis om klynger</li> <li>• Ansættelse af klyngetovholder</li> <li>• Klyngeudvikling ved Teknologisk Institut</li> <li>• De 5 klynger udarbejder strategier</li> <li>• De 5 klynger arbejder efter deres strategier</li> <li>• Fortsættelse af klyngetovholder</li> <li>• Ansættelse af ekspertbistand til konkrete opgaver i klyngerne</li> </ul>	<p>Deltagerne i processen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 5 regionale klynger indenfor Maskiner &amp; Teknik</li> <li>• Turisme</li> <li>• Fødevarer</li> <li>• Bygge &amp; Anlæg samt Jordbrug</li> <li>• Bornholms "Single point of Entry!"</li> </ul>

<b>Tema 3. Innovation</b>				
Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>3</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (✓)	Bemærkninger
<b>14. Styrket samarbejde om innovation.</b> Bornholms Vækstforum vil udvikle og fremme en "innovations- og industriel designkultur", hvor der samtidig er fokus på forbrugeren, kunden og markedet. Formålet er at skabe yderligere vækstmuligheder i de producerende, eksporterende og projektudviklende bornholmske virksomheder.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bornholms Vækstforum vil udvikle og fremme en "Innovations- og industriel designkultur"</li> </ul>	Deltagere i processen er: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Erhvervsklyngerne</li> <li>• Væksthus Hovedstaden</li> <li>• Bornholms Erhvervsskole</li> </ul>
<b>15. Brugerdreven innovation.</b> Bornholms Vækstforum får mulighed for at indstille mindst ét større projekt inden for rammerne af program for brugerdreven innovation, således at bornholmske virksomheder og offentlige institutioner bliver mere innovative, og at der udvikles nye og bedre produkter og serviceydelser på baggrund af en systematisk afdækning af kunders og brugeres behov.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler er tilvejebragt såvel nationalt som regionalt (1,5 mio.)  (Der kan søges om tilskud i størrelsesordenen 1,5 mio. kr. inden for den regionale indsats under program for brugerdreven innovation)	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Program for brugerdreven innovation: der er givet tilsagn til et projekt om udvikling af de bornholmske havne. Gennem brugerdreven innovation afsøges mulighederne for anvendelse, samarbejde, finansiering mv. af havne.</li> <li>• Indsatsområdet "brugerdreven innovation" er indarbejdet i den regionale udviklingsplan for Bornholm.</li> <li>• Der er i 2008 frist for indsendelse af en eller to projektansøgninger under program for brugerdreven innovation den 24. september 2008.</li> </ul>	Vækstforum tager den 4. juni 2008 beslutning om, hvilket eller hvilke projekter der indstilles til bestyrelsen for brugerdreven innovation.
<b>16. Vækstforum som samarbejdspart.</b> Vækstforum inddrages, hvor det har relevans for den regionale udvikling inden for innovation, vidensspredning og teknologi. Det kan være som høringspart fx i forbindelse med ny lovgivning eller ved den årlige opdatering af "InnovationDanmark 2007-2010", som er Rådet for Teknologi og Innovations handlingsplan til fremme af innovation og mere vidensspredning, og som implementerer dele af regeringens globaliseringsstrategi og forliget om globaliseringspuljen. Eller som samarbejdspart fx i udformningen af de regionale teknologicentre på Bornholm eller i arbejdet for at synliggøre forskningsinstitutionernes kompetencer over for specielt de mindre og mellemstore virksomheder. Der er enighed om, at Rådet for Teknologi og Innovation og vækstforum opretholder en aktiv dialog om indsatser med relevans for begge parter.	Løbende proces	Ej relevant	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Der er afholdt rundbordssamtale ml RTI og formandskaberne for vækstfora og regionsrådene ultimo 2007.</li> <li>✓ RTI tillæg til handlingsplan "InnovationDanmark 2008" er udsendt til høring hos vækstfora april 2008-04-09.</li> <li>• Der udvikles en platform for strategisk samarbejde mellem RTI og vækstfora – færdig ultimo 2008</li> <li>• RTI og vækstfora samarbejder om at skabe samlet overblik over det statslige og regionale innovations-system – medio 2008.</li> <li>• Næste rundbordssamtale ml RTI og vækstfora afholdes ultimo 2008.</li> </ul>	
<b>17. Offentlig-privat samarbejde.</b> Bornholms Vækstforum vil drøfte og igangsætte initiativer, der kan styrke nytænkning og kvalitet, brugertilfredshed og effektiv opgaveløsning gennem et styrket samarbejde, der samtidig kan gavne vækst og erhvervsudvikling.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Søges indarbejdet i de projekter Vækstforum igangsætter (Klyngetovholder, tilflytterprojekt, branding strategi, brugerdreven innovation, m.fl.)</li> <li>• EBST har etableret et OPS-rejsehold, der har til formål at udbrede kendskabet til offentlig-privat samarbejde samt hjælpe kommuner i gang med nye projekter. Rejseholdet besøgte i 2007 22 kommuner, som var beliggende i alle 5 regioner.</li> </ul>	
<b>18. Strategisk forskning.</b> Staten har afsat 115 mio. kr. til strategisk forskning i fødevarer, sundhed og miljø, hvilket også vil kunne bidrage til at styrke rammebetingelserne for en række af de erhvervsområder som Bornholms Vækstforum har særlig fokus på i sin erhvervsudviklingsstrategi.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	Ikke igangsat	Der er ikke på nuværende tidspunkt ikke planlagt projekter til de statslige midler

<sup>3</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.

Tema 4. Vidensspredning				
Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>4</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (✓)	Bemærkninger
<b>19. Styrket vidensspredning mellem universiteter, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter og erhvervsliv.</b> Samarbejdet om vidensspredning mellem universiteter, GTS'er og øens erhvervsliv skal styrkes ved etablering af flere praktikophold for højtuddannede i bornholmske virksomheder og videreudvikling de hidtidige erfaringer med at få videnmedarbejdere ud i virksomhederne blandt andet gennem en styrkelse og større udbredelse og anvendelse af ordningen "Regionale videnpiloter", der administreres af Rådet for Teknologi og Innovation efter først til mølle princippet samt ved etablering af erhvervsPhD-forløb, der administreres af Rådet for Teknologi og Innovation, idet udvælgelse sker efter konkurrence- og kvalitetsprincippet. Videnskabsministeriet vil i samarbejde med regionale aktører gennemføre en målrettet og styrket markedsføring af initiativet for at gøre virksomheder, forskerstuderende og universiteter opmærksom på initiativets muligheder.	Løbende proces	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Initiativet indgår i etableringen af den nye erhvervsfremmestruktur "Single point of Entry".</li> <li>✓ Der er gennemført en analyse af virksomhedernes barrierer for at bruge ErhvervsPhD-ordningen mhp at afdække potentialer for en øget brug af ordningen.</li> <li>• Vækstforum vil foreslå RTI et pilotprojekt vedrørende videnpiloter og erhvervs-Phd'er med opstart efteråret 08</li> </ul>	
<b>20. Øget anvendelse af ny teknologi.</b> Bornholms Vækstforum ønsker et generelt løft i de bornholmske virksomheders anvendelse af ny teknologi. Indsatsen er opdelt i tre indsatsfelter: Erhvervslivet, samarbejdet mellem offentlige og private virksomheder og uddannelse i anvendelse af ny teknologi samt udvikling af fjernundervisningsplatforme. Sidstnævnte vil bl.a. ske i samarbejde med IT-Universitetet i Ørestaden og med afsæt i planlagte aktiviteter i det regionale teknologicenter for oplevelsesøkonomi.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projekt om anvendelse af GPS til guidning.</li> </ul>	
<b>21. Samspil med uddannelsesinstitutioner i Region Hovedstaden og Region Sjælland.</b> Bornholms Vækstforum vil forbedre de bornholmske virksomheders adgang til viden fra viden- og uddannelsesinstitutioner i Region Hovedstaden og Region Sjælland. Det skal ske i samarbejde med viden- og uddannelsesinstitutioner i Region Hovedstaden og Region Sjælland.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kompetenceudviklingsprojekt, der på længere sigt kan bidrage til såvel nationale som internationale studieordninger.</li> </ul>	
<b>22. Samarbejde med Center for Regional- og Turismeforskning.</b> Vækstforum vil arbejde for en styrket vidensspredning og udnyttelse af de resultater der opnås på CRT.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ansøgning behandles på vækstforums møde i juni 08</li> </ul>	
<b>23. Samarbejde med Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) og Bornholms Lakseklækkeri.</b> Vækstforum vil arbejde for styrket vidensspredning og udnyttelse af de resultater, der opnås via DFU, bl.a. gennem de aktiviteter, de gennemfører på Bornholms Lakseklækkeri i Neksø. Aktuelt er DFU ved at belyse muligheder og begrænsninger for et akvakulturerhverv på Bornholm.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Muligheder for AKVA-kultur på Bornholm</li> <li>• Etablering af et AKVA-kulturanlæg til en årlig produktion på 1000 ton øko-laks</li> </ul>	

<sup>4</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.

## Tema 5. Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme

Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>5</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (✓)	Bemærkninger
<b>24. Tiltrækning af udenlandske virksomheder.</b> Vækstforum vil bl.a. samarbejde med Invest in Denmark om indsatsen for at tiltrække udenlandske virksomheder til øen.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Task Force Polen med henblik på at hente arbejdskraft til det bornholmske sommerland</li> </ul>	
<b>25. Styrkelse af Danmark som turistmål og konferencenvært.</b> VisitDenmark vil forestå en analyse af turismens økonomi og potentialer på øen samt lede udviklingen af det nationale helårsdestinationsprojekt og de nationale oplevelsestemaer. Vækstforum vil i samarbejde med regionskommunen og Destination Bornholm indstille og bakke op omkring Bornholm som helårsdestination samt træffe beslutning om, hvilke oplevelsestemaer fokus skal rettes mod. Vækstforum vil samarbejde med VisitDenmark om at brande øen i internationale markedsføringsaktiviteter, hvor der især fokuseres på sæsonforlængelse og helårsaktiviteter i kystferieturismen. Vækstforum vil i forbindelse med sin generelle indsats for at opkvalificere og tiltrække arbejdskraft gøre en specifik indsats for at øge værtskabskompetenceniveauet i turisterhvervet.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Brandingstrategien "Mere Bornholm"</li> <li>• Bornholm som international conferenceø</li> <li>✓ Økonomi og Erhvervsministeriet har etableret et Nationalt center for Kultur og Oplevelsesøkonomi, som skal styrke vilkårene for vækst via oplevelser ved at fremme samspillet mellem kulturliv og erhvervsliv. Hovedparten af de i alt 50 mio. kr., der er afsat til centret, vil gå til konkrete samspilsprojekter. Centret placeres i Roskilde og skal samarbejde tæt med eksisterende forsknings- og videninstitutioner samt sikre en bred regional forankring af kultur- og oplevelsesøkonomien. Centret forventes i drift fra sommeren 2008.</li> <li>✓ I samarbejde med REG-LAB, Økonomi- og Erhvervsministeriet og de øvrige regioner foretages en fokusanalyse af oplevelsesbaseret forretningsudvikling i det øvrige erhvervsliv. Initiativet skal skabe en fælles referenceramme omkring oplevelsesøkonomi. Der er derfor fokus på dialog, forankring og formidling.</li> <li>✓ VisitDenmark gennemfører på regionsniveau forretningsområdeanalyser. Der er endvidere mulighed for at tilkøbe analyser af turismen på kommunalt plan. Det regionale udviklingsselskab deltager aktivt i VisitDenmarks helårsturismeprojekt, og der er gennem Vækstforum tilvejebragt midler til udvikling på destinationsniveau.</li> <li>✓ Der er indgået samarbejdsaftale mellem VisitDenmark og det regionale udviklingsselskab. Denne beskriver fælles initiativer og arbejdsdeling for turismen frem mod 2009.</li> </ul>	
<b>26. Branding af Bornholm.</b> Vækstforum vil endvidere nedsætte en arbejdsgruppe, der med bistand fra relevante eksperter vil komme med oplæg til, hvordan Bornholm kan brandes og udvikle et "Masterbrand Bornholm", som koordineres i tæt samarbejde med Destination Bornholm, Bornholms Erhvervscenter, Visit Denmark og øvrige erhvervsfremmeaktører.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt  (2,3 mio.)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ansøgninger behandles af Vækstforum</li> </ul>	

<sup>5</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.

Tema 6. Energi				
Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>6</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (✓)	Bemærkninger
<p><b>27. Samarbejde om fremme af vedvarende energi.</b> Bornholms Vækstforum vil – i overensstemmelse med regeringens energipolitik - arbejde for energieffektiv og bæredygtig produktion, der gør Bornholm til et "Bioeksperimentarium", herunder at et testanlæg til fremstilling af bioethanol ved anvendelse af den nyeste danske teknologi (2. generationsanlæg) placeres på Bornholm. Vækstforum forventer, at det første spadestik tages inden udgangen af 2007.</p>	Løbende proces	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Etablering af 2g Bioethanolanlæg</li> <li>• Etablering af "besøgscenter til 2g bioethanolanlæg</li> <li>• Evt. samarbejde med Lolland kommune om demonstration af andre vedvarende energi-projekter</li> </ul>	<p>Deltagerne i processen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bornmbiofuel</li> <li>• Bornholms Regionskommune</li> </ul>
<p><b>28. Samarbejde om fremme af miljø- og Energiteknologi. Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram.</b> Den offentligt finansierede indsats for forskning, udvikling og demonstration af energiteknologi øges, så den fra 2010 udgør 1 mia. kr. årligt. Som led i energistrategien etableres et nyt Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP). Parterne er enige om, at vækstforum indleder en dialog med EUDP-sekretariatet om samarbejdsfladerne for fremme og forankring af energiteknologiske udviklings- og demonstrationsaktiviteter i virksomhederne. EUDP forventes etableret i begyndelsen af efteråret 2007. <b>Miljø- og Energiteknologi.</b> For at fremme udvikling af miljø- og energieffektiv teknologi har regeringen taget initiativ til at etablere "partnerskaber for innovation". Hvor vækstforums erhvervsudviklingsstrategi peger på erhvervsudviklingsområder, der også er omfattet af de etablerede miljø- og energiteknologiske partnerskaber og andre fremtidige partnerskaber for innovation, vil parterne afklare mulige samarbejdsaktiviteter.</p>	Løbende proces	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Ved årsskiftet 2007/08 nedsattes et sekretariat og en bestyrelse for EUDP.</li> <li>✓ En strategi for EUDP's fremtidige arbejde er under dannelse.</li> <li>✓ Vækstforum vil indlede en dialog med EUDP-sekretariatet om samarbejdsfladerne for fremme og forankring af energiteknologiske udviklings- og demonstrationsaktiviteter</li> </ul>	

<sup>6</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.

## Tema 7. Landdistriktsudvikling

Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>7</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (□)	Bemærkninger
<b>29. Udvikling af jordbrugs- og fødevarerektoren.</b> Som supplement til initiativerne i Landdistriktsprogrammet vil Bornholms Vækstforum tage initiativ til at udarbejde en regional landbrugsstrategi, der kan bidrage til en strategisk diskussion om landbrugets udvikling, herunder potentialet for at fremme udvikling, afsætning og det økonomiske afkast af regionale fødevarer gennem innovation, kompetenceudvikling og netværksdannelse.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt	<ul style="list-style-type: none"><li>• Strategi udarbejdes af Jordbrugsklyngen</li><li>• Strategien forelægges Vækstforum til orientering</li></ul>	Deltagerne i processen er: <ul style="list-style-type: none"><li>• Jordbrugsklyngen</li></ul>

<sup>7</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.

<b>Tema 8. Trafikken til og fra Bornholm</b>				
Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>8</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (□)	Bemærkninger
<b>30. Tilgængelighed.</b> Transport- og Energiministeriet samt Trafikstyrelsen vil i dialog med Kontaktrådet for Trafikbetjeningen på Bornholm have fokus på tilgængeligheden til og fra Bornholm i forbindelse med det kommende udbud af den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Ej relevant		Vækstforum følger arbejdet i Trafikkontaktudvalget
<b>31. Øget kapacitet.</b> Bornholms Vækstforum vil sammen med andre aktører arbejde for, at der tilføres øget kapacitet til især Ystad-ruten, der betragtes som en flaskehals for udviklingen af Bornholms turisme. Også færgeruter til Tyskland samt færge- og flyruter til Polen har stor betydning for øens turisme.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Ej relevant		Vækstforum følger arbejdet i Trafikkontaktudvalget
<b>32. Gods og fragt.</b> Bornholms Vækstforum vil sammen med regeringen arbejde for at skabe bedre muligheder for godstransporten og fragtkapaciteten. Transportmulighederne skal så vidt muligt matche efterspørgslen gennem hurtige og fleksible transportmuligheder til og fra øen, med så lave omkostningerne for brugerne som muligt.	Der arbejdes videre med initiativet i uændret form	Ej relevant		Vækstforum følger arbejdet i Trafikkontaktudvalget

<sup>8</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.

## Tema 9. Grænseoverskridende samarbejde

Indsatsområde	Hvordan/i hvilket omfang arbejdes der videre med initiativet?	Finansiering <sup>9</sup>	Planlagte aktiviteter (•) Gennemførte aktiviteter (□)	Bemærkninger
<p><b>32. Styrkelse af Øresunds- og Østersøsamrådet.</b> Bornholms Vækstforum vil understøtte et tættere samarbejde med aktører i regionerne omkring Øresund og Østersøen med henblik på at udnytte globaliseringens fordele til gavn for øens erhvervs- og beskæftigelsesudvikling. Bornholms Vækstforum støtter desuden op om bornholmske parters deltagelse i det grænseoverskridende strukturprogram for den sydlige Østersø og det grænseoverskridende dansk-svenske program.</p>	<p>Der arbejdes videre med initiativet i uændret form</p>	<p>Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projekt via South Baltic programmet</li> <li>• Status for de grænseoverskridende Interreg IV-programmer er, at de alle er godkendt af Kommissionen, og der er nedsat udvalg, der skal tage stilling til projektudvælgelse. I foråret vil der løbe/løber der ansøgningsrunder, så der er mulighed for at søge midler under de fire programmer.</li> </ul>	
<p><b>33. Øget internationalisering.</b> Bornholms Vækstforum vil arbejde for, at erhvervslivet, de offentlige institutioner og videninstitutioner til stadighed oplyses om og støttes i mulighederne for øget internationalisering gennem deltagelse i internationale netværk, internationale messer, erfaringsudveksling og deltagelse i projekter. Bornholms Vækstforum vil arbejde for at udnytte øens placering som brohoved mellem Øresundsregionen og Østersøregionen.</p>	<p>Der arbejdes videre med initiativet i uændret form</p>	<p>Midler søges tilvejebragt såvel nationalt som regionalt</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projekt Single Point of Entry</li> </ul>	

<sup>9</sup> Partnerskabsaftalerne er indgået inden for eksisterende økonomiske rammer.